

Älskad trumpetkonsert

Uppsala Kammarorkester
Magnus Fryklund, dirigent
Alexander Lindh, trumpet

Program

Felix Mendelssohn
1809-1847

Uvertyr till En midsommarnattsdröm op. 21 (1826)

Joseph Haydn
1732-1809

Trumpetkonsert i Ess-dur (1796)
Allegro
Andante cantabile
Allegro, Finale

Gabriel Fauré
1845-1924

Masques et Bergamasques op. 112 (1919)
Ouverture
Menuet
Gavotte
Pastorale

Darius Milhaud
1892-1974

Oxen på taket op. 58 (1920)

Konserten beräknas pågå till ca 20.45

Uppsala Kammarorkester

Violin I

Jakub Nowak, *koncertmästare*
Paul Waltman
Monika Stanikowska
Katarina Edvardsson
Conny Lindgren
Anders Lagerqvist
Dag Alin
Liselott Wangendahl

Violin II

Fredrik Paulsson
Elin Emtell Rubinsztejn
Gabriele Freese
Catharina Ericsson
Staffan Olsson
Anna Kroeker

Viola

Jonna Inge
Caroline Waldemarsson
Linda Swedrup
Anna Rubinsztejn

Cello

Per Hansen
Maria Böhm
Eva Maria Thür
Gunnar Jönsson

Kontrabas

Tomas Gertonsson
Karin Hansson Lasses
Anna Hansson Klevebäck

Flöjt

Helena Granberg
Kristina Eriksson

Oboe

Maria Bolton
Jenny Hülphers

Klarinett

Lucy Rugman
Jan-Erik Alm

Fagott

Fredrik Jergle Almquist
Olivia Brisvall Rydqvist

Horn

Fredrik Dickfelt
Heléne Sikdal

Trumpet

Bengt Paulsson
Paul Hägglöf

Trombon

Birgitta Lagerstedt

Tuba

Alexander Skylvik

Pukor

Christer Ferngren

Slagverk

Joakim Anterot

Harpa

Johanna Ander Ljung

Magnus Fryklund, dirigent

Magnus Fryklund föddes i Karlstad och är utbildad vid Det Kongelige Danske Musikkonservatorium som pianist och dirigent.

Direkt efter studierna anställdes han som Young Conductor in Residence vid Helsingborgs Symfoniorkester 2017-2018. Sedan har han varit Dirigent in Residence vid Orchestre National de Montpellier och husdirigent vid Malmö Opera. Han har dirigerat flera av de svenska orkestrerna och samarbetat med internationellt erkända barockensembeln Concerto Copenhagen.

Magnus återkommer till Uppsala Kammarorkester redan till nästa år. Orkesterns program släpps imorgon fredag.

Foto: Maria Kozyk

Alexander Lindh, trumpet

Alexander Lindh kommer från Borlänge och tog sin musikerexamen vid Malmö musikhögskola 2014. Sedan 2023 är han förste trumpetare i Uppsala Kammarorkester och Linnékvintetten. Tidigare har han bland annat arbetat i Arméns musikkår och frilansat med olika orkestrar och ensembler.

Vad var det som lockade dig till Uppsala?

Det var den unika kombinationen av kammarmusik och orkesterspel samt variationen i arbetet. Varje vecka är unik, till exempel förra veckan som började med påsknattmessa och högmässa i Uppsala domkyrka sedan flera konserter på äldreboenden runtom i Uppsala och avslutades i fredags i ett fullsatt UKK med Stings musik. Och denna vecka Haydn med Uppsala Kammarorkester!

Hadyns trumpetkonsert, vad har den för betydelse för dig som trumpetare?

Det är ett viktigt verk för instrumentet, den första konserten som skrevs åt föregångaren till mitt instrument, dåtidens klafftrumpet. Musiken har följt mig i 25 års tid och det finns alltid något nytt att upptäcka när jag tar upp verket igen.

Finns det någon höjdpunkt att se fram emot nu i vår och sommar?

Sommarens Tornmusik är alltid en höjdpunkt där vi under två veckor har konserter uppe i Domkyrkans torn och inne i kyrkan. I år blir det extra speciellt med 40 års jubileum! Linnékvintetten bildades 1986 och första tornmusiken ägde rum samma år, vilket var ett år innan jag föddes. Otroligt fint att hålla den traditionen levande. Fast allra störst för mig i sommar är nog att jag ska gifta mig!

Mendelssohn, Haydn, Fauré och Milhaud

Lämplig inledning på konserten

Vid början av 1820-talet formades den ofentliga orkesterkonserten som vi känner den idag, i princip öppen för alla. Då uppstod behovet av konsertuvertyrer, relativt korta sådana som en lämplig inledning. Opera-uvertyrer för ändamålet saknades inte, men det blev också populärt med stycken skrivna speciellt för konsertsalen. Inspiration hämtades ofta från litterära förlagor eller något ur naturens värld.

Felix Mendelssohns *Uvertyr till en midsommarnattsdröm* från 1826 var tänkt just så. Den skapades av en osannolikt begåvad sjuuttonåring, som redan åstadkommit mästerverk som de tidiga stråksymfonierna och oktetten för stråkar. I trädgården vid familjen Mendelssohns residens i Berlin njöt Felix och hans kära syster Fanny av vårsolen, och studerade översättningar av flera av William Shakespeares pjäser. Inte minst fascinerades de av *En midsommarnattsdröm*, och i denna uvertyr tolkar tonsättaren pjäsens atmosfär perfekt.

Inledningen bjuder på urtypisk romantisk "älvmusik", hantverkaren Botten Vävare med sitt åsnehuvud och dito läte dyker också upp, liksom mycket annat som lätt associerar till Shakespeares underbara

blandning av klassisk mytologi och engelsk folklore. Bland alla musikaliska tolkningar av hans dramatik hör denna till de allra främsta, och uruppförandet 1827 var en ögonblicklig succé.

Uvertyrerna hade tillägnats kronprinsen av Preussen, och då denne med tiden upphöjts till Fredrik Vilhelm IV beställde han mer musik av tonsättaren för ett framförande av pjäsen på sin födelsedag. Att Mendelssohn nu 1843, dubbelt så gammal som då uvertyrerna tillkom, lyckades komplettera med tretton scener som prickar in exakt samma stämning som i ungdomsverket är bara ytterligare ett mirakel.

Den första moderna trumpetkonserten

Sedan urminnes tider har trumpeteten använts för att markera viktiga personers ankomst, en fanfar och folket håller andan och väntar. Bibeln kryllar av brassinstrument, i Uppenbarelseboken släpper sju trumpetstötter från sju trumpeter loss allt möjligt elände. Trumpetspel ingick i grekernas olympiska lekar 400 år f.Kr. Då Gustav Vasa ville markera sin ställning som monark för drygt 500 år sedan, startade han sitt hovkapell med tolv "pippare och trompetare".

Joseph Haydn skrev sin enda *Trumpetkonsert* i Ess-dur 1796, året efter att han återvänt från sin andra succéturné i London. Den kom att bli ett av hans sista orkesterverk, och ett av de allra mest populära. Beställare var vännen Anton Weidinger, hovtrumpetare i Wien. Han försökte sedan länge göra trumpeteten till ett kromatiskt instrument, och hade nu byggt en så kallad klafftrumpet. En variant som fick en rätt kort blomstringstid, eftersom ventiltrumpeten redan under 1820-talet började ta över.

Klafftrumpeten hade nackdelen att den påverkade instrumentets glansfulla klang negativt, men Weidinger beställde ändå en konsert för sitt skötebarn. Haydn levererade därmed den första moderna trumpetkonserten. Att Weidinger verkligen var uppfinnaren av klaffversionen ifrågasätts numera, troligen var konceptet äldre än så. Han tycks också ha fått arbeta hårt för att bemästra den nya konserten, eftersom han först framförde den offentligt år 1800.

Romantikens begränsade intresse för brassinstrument i solistroller gjorde tyvärr att det dröjde rätt länge innan repertoaren växte till sig. Haydns på alla sätt mästerliga konsert fick nu sova en lång törnrosasömn i arkiven tills den återupptäcktes, dammades av och spelades igen först 1929! Då hälsad som en helig graal av all världens trumpetare, och lika djupt älskad av publiken.

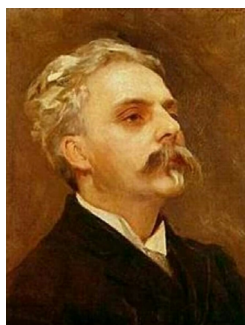
Från teatermusik till orkestersvit

Då furst Albert I av Monaco på hösten 1918 önskade beställa musik till "ett koreografiskt divertissement i en akt" vände han sig till Camille Saint-Saëns, som rekommenderade sin tio år yngre kollega och vän Gabriel Fauré för uppgiften. Divertissemnet döptes till *Masques et Bergamasques*

och var författat av René Fauchois, som hade skrivit librettot till Faurés enda opera *Pénélope*. Trots att han var måttligt intresserad av att komponera för scenen igen, tilltalades Fauré av tanken på ett galanteri i Paul Verlaines anda, som i diktsamlingen *Les fêtes galantes*.

Den kompletta teatermusiken omfattar åtta nummer, varav flera vokala. Tonsättaren underlättade en del för sig genom att återanvända friskt ur det egna arkivet. I den fyrsatsiga orkestersvit som vi hör här bygger uvertyren, menuetten och gavotten alla på tidigare musik, till exempel en symfoni han skrev som 24-åring. Bara den avslutande pastoralen var helt nykomponerad.

Vad är då "masker och bergamasker"? Maskerna är *commedia dell'arte*-traditionens maskerade figurer, på franska Harlequin, Columbine och clownen Pierrot. Här skratrar komedianterna från sitt gömställe gott åt det ytliga och tillgjorda hos den förment

sofistikerade publik som de själva brukar få underhålla. Bergamasken är en rustik italiensk dans från Bergamo, associerad med clownen och gycklare.

Lustspelet uruppfördes i Monte Carlo 1919, med stor succé liksom senare i Paris. Orkestersviten fick sin premiär där i slutet av samma år, och har blivit ett av Faurés mest spelade verk.

Humoristisk musik

I magasinet Littérature kunde man våren 1919 läsa följande:

“Jag stötte ihop med Darius Milhaud en afton, på en gata där en grupp människor dansade. Han menade att det fanns mycket att lära av de livliga rytmerna, av melodierna som spelades om och om igen och vars storhet låg i deras monoton. Milhaud sa att han kanske tänkte skriva en balett om karnevalen i Rio, kallad *Le Bœuf sur le toit* (Oxen på taket).”

Texten var signerad *Jacaremirim*, i själva verket tonsättaren själv som för dagen valt denna pseudonym. Hans starka kärlek till det brasilianska hade en speciell bakgrund. Vid första världskrigets utbrott fick han frisedel av hälsoskäl, och erbjöds att bli sekreterare åt poeten och diplomaten Paul Claudel som blivit diplomatiskt sändebud i Rio de Janeiro. Rio tog tonsättaren med storm och tiden där blev lycklig.

Åter i Paris 1919 blev *Oxen på taket* verklighet. Här kombinerades folkvisor, latinamerikanska danser och även en portugisisk fado. Det inledande temat dyker ständigt upp mellan de olika melodierna, som ett rondo. Olika bud har funnits på varifrån titeln kommer. En samba, ett krognamn eller en excentrisk parisare som faktiskt hade en inneboende ox i sin takvåning? Milhaud hävdade alltså samban, och hoppades att

musiken skulle kunna få ackompanjera en Charlie Chaplin-film. Men den mångsysslade kulturmannen Jean Cocteau ville anorlunda, och skapade en balettpantomim med ett omfattande persongalleri.

Showen utspelas på en bar i förbudstidens USA där man inte får göra någonting, men där alla gör allt. Då en polisman anländer görs stället snabbt om till mjölkbar. Lagens väktare ger sig inte men halshuggs av en takfläkt. Barmästaren återupplivar polisen, och överlämnar den enorma notan för kvällen till honom. Milhaud var inte helt förtjust i att vad han avsett som “ett litet glatt, opretentiöst divertissement” hade blåsts upp så här. Men det är ju hans charmiga och humoristiska musik som har överlevt, knappast den farsartade pantomimen.

/Gunnar Lanzky-Otto

Familjekonsert

Ludde B

Lördag 18 april
kl 13.00 i Stora salen,
Uppsala Konsert & Kongress

Biljettpris Vuxen: 180 kr
Barn t o m 16 år: 80 kr

Konsertens längd
ca 50 minuter

*Kom och hör Beethovens
fantastiska orkestermusik!
Passa på att uppleva en
konsert tillsammans med barn
och barnbarn!*

Följ med dockan Ludde B och Ayla Kabaca tillsammans med Uppsala Kammarorkester till Ludwig van Beethovens fantastiska musikvärld

Med humor och fantasi, och med den självcentrerade dockan Ludde B i centrum presenteras flera av Beethovens mest kända stycken. Vi får också veta vad en dirigent gör, vad en kompositör sysslar med och vad en pianokonsert är.

ABONNEMANG - Orkesterserien 2026-2027

Imorgon, fredag 17 april, släpper vi Uppsala Kammarorkesters program för kommande säsong 2026-2027, då kan du också teckna om ditt abonnemang.

På fredag kommer du som är abonnent att få ett mejl från Uppsala Konsert & Kongress om att förnya ditt abonnemang till nästa säsong.

Vi kommer även att skicka ut brev via posten till dig som är abonnent, med information om datum, priser, dirigenter och solister samt vilka verk som kommer att framföras.

Även du som vill bli ny abonnent kan från och med den 17 april höra av dig till Uppsala Konsert & Kongress för att få mer information.

- Programsläpp och abonnemang: 17 april
- Sista dag för att betala och behålla sin plats: 18 maj
- Släpp för enstaka biljetter: 21 maj

Abonnemangsfrågor kontakta:

Uppsala Konsert & Kongress tel. 018-727 90 00, mejl: biljettkassa@ukk.se

Information om abonnemang på musikiuppland.se

Musik i Upplands kommande konserter

Lördag 18 april 13.00 Stora Salen, UKK

Ludde B - Familjekonsert med Uppsala Kammarorkester

Andreas Hanson, dirigent, Ayla Kabacka, presentatör, Markus Kvint, piano

Musik av Beethoven. *En underhållande konsertupplevelse för alla åldrar!*

18 - 29 april, Konsertkarusellen, turné i länet

Mikaels favoriter - Trio X och Mikael Samuelson

Arrangeras i samarbete med kommunerna i länet och lokala föreningar.

Mer information och biljettpriser via musikiuppland.se

Söndag 26 april 16.00, Sal B, UKK

Tilläggnan

Poste Restante - Kungsbacka Piano Trio

Musik av Rachmaninov, Börtz, Byström och Beethoven.

Säsongsavslutning med årets residensensemble.

Torsdag 7 maj 19.00 Stora Salen, UKK

Nordisk final

Uppsala Kammarorkester. Paul Mägi, dirigent. Marianna Shirinyan, piano

Musik av Damström, Grieg och Sibelius

Lördag 9 maj 16.00, Restaurangen, UKK

Carte Blanche

Trio X och hemliga gäster. *Fri entré*

Arrangeras tillsammans med Uppsala Konsert & Kongress och Musikens Hus Vänner

Se alla våra kommande konserter här!

[Musik i Upplands kalendarium](#)

Följ oss på Sociala medier:

Musik i Uppland samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan planterar

Musik i Uppland träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Länsmusikchef: Gabriel Lindborg 018-17 19 33, gabriel.lindborg@musikiuppland.se

Orkesterchef: Mona Gunnarsson 018-17 19 36, mona.gunnarsson@musikiuppland.se

Kommunikations- och marknadsansvarig:

Veronika Savolainen 018-17 19 34, veronika.savolainen@musikiuppland.se

Musik i Uppland, Box 3106, 750 03 Uppsala, tel. 018-17 19 20, info@musikiuppland.se

Stiftelsen Musik i Uppland är en regional musikorganisation i Uppsala med Region Uppsala som huvudman. Vår verksamhetsidé är att ge invånare i Uppsala län musikupplevelser med levande musik av högsta kvalitet. Det gör vi med anställda musiker och ett stort antal frilansande grupper och musiker. www.musikiuppland.se

**MU
SIK**
I UPPLAND